

представяне на колекции; до нови модели на он-лайн издания, които представят нетрадиционни начини за публикуване на колекции и др<sup>5</sup>.

## Музеят – в опит да избегне епистемологичната криза

**Активизиране на връзката с музейните публики.** Развитието на социалната педагогика, конструктивистките теории, концепциите „за учене чрез правене“ (“learning-by-doing”), „учене през целия живот“ (“life-long learning”) поставят по нов начин въпроса за комуникацията в музея. Музеят се насочва към насырчаване на участието и включеността на общностите, чито култури репрезентира. Търсят се начини експозицията да предизвика емоция, да възбужда спомени, да произвежда повече от едно послание. Това се осъществява например чрез умело съчетаване на изследователския и потребителския поглед, на миналото и съвременността, на хумористичното и сериозното.

Интерактивността се превръща във важна част от стратегиите на музеите. Тя става вътрешноприсъща на експозицията. Изразява се в пространственото оформление (подреждане на експонатите така, че да насочват към асоциативно възприемане), в стимулирането на повече от едно възприятие (зрение, слух, физически досег, обоняние и др.), в създаване на условия за позитивна интеракция между посетители и служители – места за сядане, съзерцание и някакво занимание, места за напитка и др.

В експозициите активно се използват новите технологии – виртуални реконструкции, компютърни инсталации, оптически илюзии и др. постижения на науката. Ще дам пример с тракийската гробница в Мезек. Тя е обновена с цел интерактивност по проект на община Свиленград „С богатството на миналото към атрактивно бъдеще“, финансиран от Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007–2013 г. на Европейския съюз.

Интерактивност се търси чрез триизмерното улично изкуство (street art), което се предлага по пътя за тракийската гробница в Мезек. То е уникално с илюзията, която създава и забавленията на публиките. Всъщност изображенията от тракийската епоха са двуизмерни, но създават триизмерна

---

<sup>5</sup> През октомври 2013 г. с домакинството на Музея на Лондон бе проведена международна конференция на тема „Музеят на идеите 2013“, която събра над 200 специалисти от 20 страни.

